

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației Institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat. — Rubrica petroliferă: Consumul în interiorul țării a produselor petrolifere. — Impozitul supra-cotă și societățile anonime.

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat.

De Dr. Ioachim Toleiu, Cluj.

(Urmare).

Sunt bine venite *restricțiunile* prevăzute prin art. 27 al legii pentru *acordarea de credite către administratori, directori și censori*, precum și *limitarea creditelor* ce se pot acorda acestora în mod excepțional și numai pe garanții reale, la 20% din capitalul social plus rezervele.

Pentru desăvârșirea acestei restricțiuni ar fi însă de dorit, ca *să se reglementeze și modul de evaluare a garanțiilor reale*, căci în lipsa unor precizări legale în această direcțiune, puțința de *supraevaluare* va putea face iluzorie întreaga restricțiune atât de mult simțită în legislația anterioară.

În lipsă de dispozițiuni legale modul de evaluare a garanțiilor s'ar putea preciza — cel puțin provizoriu până la modificarea legii — și prin textul statutelor-tip.

Este de mare însemnătate dispoziția art. 28, în sensul căreia „Banca nu va putea încheia cu niciunul din funcționarii săi niciun fel de *operațiuni privind patrimoniul băncii*, decât cu autorizarea expresă a consiliului de administrație și cu avizul consiliului de censori”.

Este o esențială omisiune a legii că nu a prevăzut această interdicție și pentru conducătorii băncii.

Omisiunea a fost însă observată la timp și ea a fost reparată prin înscrierea acestei interdicțiuni în textul regulamentului la art. 42.

„Administratorii, membrii direcțiunii și censorii nu pot lua sume de bani pe credit dela societate și *nici încheia în interesul lor personal nici un fel de operațiuni privind patrimoniul băncii*”.

Deși după normele de legiferare, astfel de dispozițiuni importante nu pot fi lăsate în sarcina puterii executive, care nu are căderea să decreteze dispozițiuni, ci numai să pună în aplicare dispozițiile legii, totuși dispozițiunea, chiar și pe cale de regulament, e bine venită, pentru că este menită să preîntâmpine în viitor abuzurile ce se practicau de către conducătorii societăților pe acțiuni pe socoteala patrimoniului acționarilor. Firește că această interdicțiune va trebui să facă parte și din normele societăților pe acțiuni din viitorul cod general de comerț.

Dar restricțiunile referitoare la creditele acordate conducătorilor băncii se pot foarte ușor eluda.

Dat fiind că incompatibilitatea conducătorilor băncii înscrisă în art. 20 înseamnă numai atât că ei „nu pot ocupa postul de membri în consiliile de administrație sau de directori în alte întreprinderi bancare..” se va putea prea ușor întâmpla ca conducătorii băncii conducând totodată și alte societăți industriale sau comerciale — dar nu bancare — să esopereze pentru aceste societăți importante credite, folosindu-se de situația lor preponderentă ce ocupă la bancă.

Astfel conducătorii băncii vor putea beneficia sub o formă deghizată nestânjenii de opreliștea legii, de credite nelimitate dela banca condusă și administrată de ei.

Ar fi de dorit ca restricțiunea relativă la creditele conducătorilor să fie extinsă și la aceste posibilități de eludare.

Cunoaștem apoi numeroase cazuri practice când conducătorii unor institute financiare încheiau afaceri riscate pe contul lor propriu — dar cu banii băncii, iar când afacerile păreau a fi condamnate la eșec, treceau afacerile pur și simplu în contul băncii.

Restricțiunile referitoare la acordarea de credite vor înlătura numai în parte acest soi de abuzuri fără scrupule. Deaceia nu ar fi fără interes, dacă la modificarea legii s'ar prevedea în acest scop dispozițiuni precise.

Este o altă omisiune esențială a legii că nu dispune: *ce se va întâmpla cu creditele, cari au fost deja acordate conducătorilor băncii înainte de promulgarea legii bancare?*

Considerând că toate dispozițiunile legii intră în vigoare cu data publicării ei în Monitorul Oficial, exceptând numai acele dispozițiuni pentru care se acordă în mod expres un anumit timp de tranziție, trebuie să conchidem că și dispozițiunile relative la restrângerea creditelor către conducătorii băncii trebuie aplicate imediat.

Ori aceasta imediată aplicare a unor asemenea dispozițiuni, este aproape o imposibilitate, căci lichidarea creditelor acordate reclamă timp mai puțin sau mai mult îndelungat.

Aceiași observație se referă de pildă și la obligațiunea administratorilor și cenzorilor de a avea o anumită cotă din

acțiunile băncii, și la alte numeroase dispozițiuni pentru care asemenea nu este prevăzută nici un termen de tranziție.

Avem ceva de spus și cu privire la publicațiunile prin ziare.

Art. 30, alin. 5 prevede că:

„... atât bilanțul anual cât și cel semestrial se vor publica și în Buletinul Consiliului Superior Bancar, cum și în cel puțin unul din ziarele cele mai răspândite în localitate”, iar art. 9, alin. 8 prevede:

„... atât actul constitutiv și statutele cât și deciziunea de încuviințare, dată de Consiliul Superior Bancar vor fi publicate în întregime în Monitorul Oficial și în extras în unul din ziarele cele mai răspândite în localitate”

Credem că legiuitorul avea îndatorirea firească de a impune ca aceste publicațiuni obligatorii să se facă în „unul din cele mai răspândite ziare românești în localitate” cei interesați având bine înțeles dreptul de a face publicarea pe lângă ziarul românesc și în ziare minoritare. Nici o dispozițiune legală nu a împiedecat pe legiuitor de a înscrie o astfel de dispozițiune salutară în textul legii.

Este adevărat că expresia „ziarul cel mai răspândit în localitate” nu este identică cu termenul „din” localitate.

Prin urmare este posibil, ca o societate bancară de pildă din Cluj să facă publicațiunea și într'un ziar românesc din Capitală, dar observând cu rigoare textul legii numai dacă se poate dovedi că în Cluj respectivul ziar românesc din Capitală este cel mai răspândit.

De fapt însă în Cluj și în alte orașe minoritare unele din ziarele minoritare sunt mai răspândite decât cele românești.

Astfel o societate românească va fi în situația absurdă repet: dacă vrea să execute pedant prevederile legii, de a trebui să-și facă publicațiunile într'un ziar minoritar! Nu mai vorbesc de minoritari, cari folosindu-se de aceasta libertate excesivă, nici când nu vor face publicațiunile statutare și legale în ziare românești, — și astfel publicul românesc, care nu citește ziarele minoritare nu va fi nici când în situația de a putea cunoaște din presă starea întreprinderilor bancare minoritare.

Este, așa credem, mai presus de orice îndoială, că o astfel de situație absurdă și umilitoare pentru prestigiul statului românesc național, trebuie să înceteze neîntârziat!

4. Despre câteva operațiuni de bancă.

Cine votează creditele unui singur client la societățile în nume colectiv și în comandită simplă? — Chestiunea participării băncilor în comerț și industrie pe cont propriu. — Angajamentele la vedere. — Rezerva ușor lichidabilă și modul de evaluare a titlurilor care o constituiesc. — Titlurile și efectele comerciale constituite în depozit sau în gaj, cedarea dreptului de vot societății bancare: reglementare nejuridică.

În virtutea art. 37 din legea bancară:

„Nici o bancă nu va putea acorda unui singur client, fără garanții reale, un credit mai mare de 10 la sută din valoarea capitalului social plus rezervele. Aprobarea de credite unui singur client peste 5 la sută din valoarea capitalului social, plus rezervele, este exclusiv de competența Consiliului de administrație“.

Cine aprobă aceste credite la societățile în nume colectiv și în comandită simplă unde nu există Consiliu de administrație? Legea nu dispune nimic în aceasta privință.

Proiectul inițial se ocupă adecă numai de societățile anonime pe acțiuni, — și când comerțul de bancă a fost extins prin legea actuală și asupra societăților în nume colectiv și în comandită simplă, nici raportorul legii, nici comisiunile parlamentare și nici plenul adunărilor naționale nu și-au adus aminte să pună de acord detaliile din proiect cu forma definitivă a legii votate.

Interpretarea corectă, care va trebui să suplinească omisiunea aceasta a legii, nu va putea să fie alta decât aceea, că la societățile în nume colectiv și în comandită simplă creditele ce se pot acorda unui singur client peste 5 la sută din capitalul social plus rezervele se votează de toți asociații.

„Întreprinderea de bancă transformată în negustor de mărfuri sau făcând speculațiuni în alte domenii, nu mai are grije de administrarea economiilor altora“ — (din declarațiile făcute de dl Victor Slăvescu la senat).

Conform cu acest principiu s'a interzis băncilor prin art. 38, alin. 1 de a cumpăra sau vinde pe cont propriu mărfuri, și altele.

Dar tot prin acel articol alin. 3, se îngăduie băncilor „de a cumpăra pentru contul lor propriu titluri producătoare de dividende pentru un total care să nu depășească 25 la sută din valoarea capitalului social plus rezervele“.

Nu aflăm nici o justificare pentru aceasta excepțiune, care — contrariu principiului enunțat de fostul ministru de finanțe — *dă voie băncilor să facă speculațiuni cu a patra parte din mijloacele proprii și să se abată astfel — chiar și numai în parte — dela misiunea lor economică firească.*

Totasemenea nu se poate justifica nici excepțiunea din alin. 4, care îngăduie băncilor să creeze sau să participe în alte întreprinderi de orice natură cu un capital care să nu depășească 25 la sută din valoarea capitalului social plus rezervele. Library Cluj

Este un fapt notoriu — și acest fapt a fost relevat și în expunerea de motive a legii bancare, — că în deosebi după războiu cele mai multe întreprinderi de bancă, stăpânite de goana după câștig cu orice preț, — s'au avântat în întreprinderi comerciale și industriale pe cont propriu, asumându-și toate riscurile inerente acestor afaceri, — și depărtându-se de rostul normal al întreprinderilor de credit.

Ori acest rost normal al întreprinderilor de credit se reduce la mijlocirea circulației de capitaluri pe calea creditelor, iar rostul băncilor comerciale este în special acela, de a acorda credite pe termen scurt (la comercianți pe termen de cel mult 9 luni, și la agricultori pe termen de cel mult un an, art. 39).

Excepția din lege nu o aprobăm, fiindcă ea constituie o spărtură într'un principiu socotit indivizibil, — dar mai constituie și o contrazicere față de art. 39, mai sus citat, care precizează rolul băncilor de comerț, — și în sfârșit fiindcă chiar și numai angajarea parțială, cu sume ce nu depășesc 1/4 parte din capitalul social plus rezervele, în întreprinderi industriale riscate poate în anu-

mite momente să slăbească situația băncii.

Pentru lichiditatea depunerilor și angajamentelor la vedere („la vedere însemnând executarea la cerere sau în termen de cel mult 30 zile) art. 40 prevede două feluri de rezerve:

a) o rezervă în numărar de cel puțin 10 la sută din aceste angajamente;

b) o rezervă ușor lichidabilă de cel puțin 1/3 parte din totalul acestor angajamente și constituită din titluri de stat, efecte de comerț sau warante scontabile la Banca Națională.

Două omisiuni: 1. nu se prevede cuantumul proporțional al angajamentelor la vedere față de suma totală a obligațiilor băncii și 2. nu se prevede ad b) nici modul de evaluare a titlurilor și nici limita superioară pe care nu o poate depăși suma totală a efectelor comerciale și warantelor care compun aceasta rezervă.

Este greșită dispoziția dela art. 41, alin. 2, care îngăduie întreprinderilor de bancă, ca „cu consimțământul expres al deponentului sau al celui care a constituit gajul” să poată da mai departe în gaj sau să încredințeze altei persoane titlurile și efectele de comerț primite în gaj sau în depozit.

Clientul avizat la împrumutul băncii nu prea face greutăți la semnarea condițiilor, pe care banca i le pune de obicei în formă de text tipărit, și nici nu prea citește aceste condițiuni.

Astfel legea prin o excepție îngăduie creiază de fapt o derogare generală și permanentă dela aceea normă a dreptului comun, care nu permite depozitarului să dispună el însuși și în scopurile proprii de obiectele depozitate (art. 488 c. com. român).

Este și mai criticabilă a doua excepție cuprinsă în alin. 3, al aceluiași articol, care îngăduie întreprinderii de bancă ca „cu încuviințarea deponentului sau constituitorului în gaj” să exercite dreptul de vot aparținând titlurilor ce i-au fost încredințate în depozit sau în gaj.

Dreptul de vot este inerent calității de asociat concretizată în titlurile de comerț. Prin trecerea dreptului de vot asupra băncii se trece de drept și de fapt cali-

tatea de asociat asupra băncii, care astfel indirect devine părtașă la alte întreprinderi, — ceea ce nu este numai profund nejuridic, — dar duce și la eludarea interdicțiunii prevăzută pentru bănci în art. 38, alin. 4, de „a participa în alte întreprinderi de orice natură cu un capital mai mare de 25 la sută din valoarea capitalului social plus rezervele”.

Iată pentru ce se impune ca ambele aceste excepțiuni să fie eliminate din viitorul text modificat al legii bancare.

5. Sancțiuni penale.

Penalități exagerate. — Bancruta frauduloasă prezumată.

Art. 56 prevede următoarele:

„Dacă în cursul existenței unei bănci se constată că aceasta nu respectă prescripțiunile legii de față, Consiliul Superior Bancar va putea decide limitarea operațiunilor băncii, sau la caz de necesitate lichidarea acesteia.

Dacă din cercetarea făcută se constată că valoarea totalului angajamentelor unei bănci întrece valoarea activului său, Consiliul Superior Bancar va putea decide lichidarea și va sesiza tribunalul comercial competent spre a proceda la lichidarea băncii”.

Nici o altă dispoziție nu vădește mai izbitor puterea discreționară acordată prin legea bancară Consiliului Superior Bancar, decât dispozițiunile cinice cu caracter polițienesc din art. 56 reprodus mai sus, cari nu prevăd — înainte de aplicarea sancțiunii, — nici un termen de conformare, așa cum se obișnuiește în orice sistem de represiune.

Se impune neapărat, ca cel puțin pentru abateri mai mici, cum și pentru proporționalizarea angajamentelor cu activul — când proporția egală s'a depășit — sancțiunile să fie atenuate prin reglementarea unui *avertisment*, care urmează să fie dat de către Consiliul Superior Bancar, precum și prin fixarea unui termen în care banca contravenientă să fie obligată a reintra în legalitate, urmând ca sancțiunea prea gravă a limitării operațiunilor și a refragerii autorizației să fie aplicată numai după trecerea fără rezultat a termenului fixat.

Mai relevăm o prea importantă *derogare dela dreptul comun*, și anume dela normele generale de penalitate, derogare cuprinsă în art. 59, care prevede că :

„In caz de faliment din partea unei bănci, violarea art. 4, 9—15, 17, 19, 20, 24, 26—28, 30—32, 34—38, 40—41, *va atrage pentru administratorii, directorii și censorii vinovați sancțiunea prevăzută de legi pentru bancruță frauduloasă*, fără prejudiciul celorlalte sancțiuni civile și penale prevăzute în aceasta lege sau alte legi în vigoare”.

Având în vedere că baneruta frauduloasă este o infracțiune *intenționată* — intențiunea trebuind să fie dovedită din caz în caz — legea bancară statuiază o excepție gravă dela aceasta normă, *presumând în caz de faliment intențiunea conducătorilor* chiar și când este vorba numai despre unele abateri de mai mică importanță, cum ar fi de pildă : violarea dispozițiilor relative la : înserierea societății în registrul societăților bancare (art. 9), nerespectarea normelor ref. la firmele sociale (art. 10), sporirea capitalului social prin aporturi în natură (art. 14), observarea diligenței comerciantului conștiincios (art. 19), incompatibilitate (art. 20), formarea rezervelor legale (art. 13), formarea bilanțului (art. 31—32), operațiunile bancare (art. 34—38), administrarea valorilor primite în gaj sau în depozit (art. 41) și a.

Derogarea aceasta este destul de îndrăznească (a fost criticată de penaliști și de unii comercianți), și ea poate fi justificată numai prin tendința laudabilă de îndreptare și normalizare în materie de comerț bancar, înțocmai ca și aplicarea răspunderii mandatarului la administratorii și directorii societății bancare.

(Va urma).

Rubrica petroliferă.

Consumul în interiorul țării a produselor petrolifere.

Natura a fost foarte ciudată când a distribuit valorile pământului țării, cari ar fi avut cea mai mare nevoie de petrol — toate țările industriale ale Europei — au rămas complect lipsite de acest prețios generator de energii. Țara noastră puțin industrializată dar importantă producătoare de petrol are și ea un

consum interior relativ redus. Raportul dintre export și consumul intern este la noi de cinci la unu.

Cantitățile exportate față de acele ale consumului intern pe 1934 sunt următoarele :

	Exp.	Intern	Total	
Benzină	1.957.690	96.217	2.053.907	4,68%
Petrol	1.085.424	165.855	1.251.279	13,25%
Motorină	1.096.240	90.486	1.186.726	7,62%
Păcură	2.020.771	972.981	2.993.752	32,50%
Țiței	274.092	—	274.092	—
Alte produse	111.649	85.065	196.714	43,14%
Tone	6.545.866	1.410.604	7.956.470	

Este de remarcat proporția extrem de scăzută a consumului benzinei în țară față de export care nu atinge nici a douăzecia parte a producției. Dezvoltarea mică a automobilismului la noi explică această situație. Consumul de petrol lampant ocupă deja un loc mai important, aceasta prin faptul utilizării aproape exclusive a petrolului pentru luminat la țară.

Proporția consumului de păcură în țară față de celelalte cifre ale consumului interior va curpinde desigur, circa o treime din cifra totală a producției fiind consumată înăuntrul hotarelor țării. Explicația este ușor de dat. Deodată cu creșterea producției și a prelucrării, cantități tot mai mari de păcură au rămas pe urma prelucrării. Plasarea acestui residuu peste hotare fiind cu mult mai grea decât a celorlalte produse, abundența mării și prețul relativ scăzut în urma aceasta a determinat tot mai mult industria din țară să-și înlocuiască sistemul de ardere de cărbuni cu unul de păcură cu mult mai avantajos decât primul. În special industriile consumatoare de mari cantități de combustibil, ca fabricile de hârtie, cement, zahăr, în primul rând s'au utilat pentru arderea de păcură, pentru a nu mai vorbi de principalul consumator, căile ferate, cari singure întrebunțează cca jumătate din consumul interior de păcură.

Sunt deabia 5 ani de atunci, când din cauza reducerii activității industriale în urma scăderii conjuncturale, consumul de păcură a țării a început să dea înapoi. Stocurile ce s'au acumulat în fabrici au apăsât atât de mult asupra prețului, încât la un moment dat păcura se preda gratis acelor cari o cereau, iar alte fabrici ardeau zilnic sute de tone din acest combustibil atât de prețios, pentru a nu fi nevoiți să-și oprească fabricația. Spre norocul industriei petrolifere aceasta situație dezastruoasă n'a durat mult.

Introducerea arderei de păcură la o serie de industrii în țară, construcția instalațiilor de cracking la rafinării și exportul mai accentuat de păcură, ce imediat s'a putut constata, au adus lucrurile la o situație, mai normală.

Azi chestiunea păcurei a încetat să mai fie o problemă greu de rezolvat pentru industria petroliferă.

Impozitul supracotă și societățile anonime.

Ministerul Finanțelor, Direcția Contribuțiilor Directe sub No. 253.807/1934 a trimis o circulară către Administrația de Constatate, cum este a se stabili supra-cota pentru soc. an., cu următorul cuprins:

1. În urma avizului Comisiei Centrale Fiscale din 24 Octombrie 1934, punctul 1 al ordinului circular No. 98.325 din 4 Iulie 1934, se completează în sensul că, dacă în fapt se constată că societățile anonime distribuie dividend acționarilor lor, atunci se consideră ca îndeplinite condițiile art. 3, alin. c., din legea modificatoare a legii unificării contribuțiilor directe din 1934 și deci implicit impozitul supra-cotă nu mai trebuie plătit separat pentru imobilele clădite aparținând aceluiași societăți anonime.

În practică însă, impozitul supra-cotă privind imobilele intrând în această categorie se va așeza în orice caz înscriindu-se ca atare prin matricolă și roluri.

Se respectă astfel teoretic principiul consacrat în primul alineat al art. 3 din aceeași lege, după care orice venit supus impozitului elementar, atrage după sine taxarea lui și cu impozitul supracotă.

Pentru încassarea impozitului supracotă, se va aștepta însă efectuarea impunerilor făcute la industrial sau comercial pe baza bilanțului imediat anterior, cu care ocazie și concomitent instanțelor de impunere, în afară de impunerea la elementar a societăților,

vor dresa și un proces verbal suplimentar, prin care vor stabili că aceste societăți anonime au distribuit dividend sau acesta a fost afectat diferitelor fonduri de rezervă, urmând ca în funcție de aceste constatări trimise odată cu procesele-verbale de impunere respectivă, șefii de constatare să stabilească dela caz la caz, dacă impozitul supracotă al acestor imobile clădite mai trebuie menținut în rol sau nu.

Dela această regulă procedurală generală, se face excepție numai pe anul 1934. Pentru acest an, administratorii de constatare, prin controlorii șefi, vor proceda la verificarea atât a bilanțurilor tuturor societăților an., proprietare de imobile clădite, asupra cărora s'au așezat impunerile elementare pe anul 1934/35, cât și a dosarelor lor de impunere și vor stabili dacă acestea au distribuit sau nu dividend pe anul 1934, dând decizie de scăderea impozitului supracotă aferent acestor imobile sau de menținerea lui în funcție de constatările lor.

Aceste decizii se vor comunica în forma art. 94 din lege nu numai societăților, dar și tuturor administratorilor de constatare în raza județelor cărora se găsesc imobile clădite aparținând uneia și aceleiași societăți.

Scăderile impozitului supracotă se va opera numai în rol, luându-se notă în acest sens de numărul deciziei de scădere, care privește imobilul respectiv, menționându-se acest fapt pentru evidență și în matricolă.

„ȘERCĂIANA“, inst. de credit și econ., s. p. a. în Șercaia.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Șercăiana“ s. a., Șercaia să invite în sensul art. 19 din statute la

a XXXI-a adunare generală ordinară,

pe ziua de Sf. Gheorghe, 23 Aprilie 1935, ora 1 p. m., în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și cenzorilor despre rezultatul gestiunii anului trecut; aprobarea bilanțului și darea absolutului în baza acestor rapoarte;
3. Decis asupra beneficiului net;
4. Fixarea marcelor de prezență pro 1935;
5. Ratificarea fuziunii inst. nostru cu Banca „ȘINCANA“ Șinca Veche și Banca „UNIREA“ Vad, eventual fuziunea și cu alte bănci;
6. Modificarea statutelor, respective aducerea statutelor în concordanță cu legea nouă bancară;
7. Alegerea Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori pe 3 ani în baza noilor statute;
8. Propuneri intrate conform statutului.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari cari voesc a participa la adunarea generală, sunt rugați conform art. 23 din statute, a-și depune acțiunile, cel puțin cu o zi înainte de deschiderea adunării generale la cassa institutului; sau vor constata că le-a depus la cassa oricărui alt institut, membru la „Solidaritatea“.

„ȘERCĂIANA“, inst. de credit și econ., s. p. a. în Șercaia.

Bilanț cu 31 Decembrie 1934.

Activ.		Pasiv.	
		Lei	b.
Cassa:			
a) numerar efectiv	121.112.—		
b) disponibil la B. N. R.	443.426.—	564.538.—	
Disponibil la bănci:			
a) în țară	—		
b) în străinătate	1.396.—	1.396.—	
Portofoliu de titluri:			
I. Titluri românești:			
a) Titluri cotate la bursă (V. N. Lei 30,000)	51.000.—		
b) Titluri necotate la bursă (V. N. Lei 162.210)	160.423.—	211.423.—	
II. Titluri streine:			
Portofoliu de scont:			
I. Plătibil în țară:			
a) Cambii cu garanții	488.861.—		
II. Plătibil în străinătate	—		
III. Cambii de circulațiune și garanție reescontate	2.370.993.—		
Debitori: în țară:			
a) Debitori garantați cu efecte com.	355.027.—		
Debitori beneficiind de legea lichidării datorilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă) cambii cu gir	9.534.609.—		
Cambii cu acop. hipotecară	2.069.117.—	11.603.726.—	
Perderi rezultând din aplicarea legii lichidării datorilor agric. și urb. din 7 Aprilie 1934	107.431.—		
Imobile:			
a) Imobile necesare exercitării comerțului de bancă și pt. locuințele funcționarilor	450.000.—		
b) Alte imobile	91.460.—	541.460.—	
Mobilier	1.—		
Conturi diverse	115.325.—		
Conturi transitorii	216.437.—		
		16.576.618.—	
			16.576.618.—

Debit.		Credit.	
		Lei	b.
Cheltuieli de administrație:			
a) Salare și indemnizații, marce de prezență	86.685.—		
b) Diverse (spese de birou etc.)	32.639.—	119.324.—	
Impozite și taxe	—	105.056.—	
Dobânzi plătite:			
a) La reescont	—	9.445.—	
Beneficiu net:			
a) al anului curent	51.406.—		
	285.231.—		285.231.—

Șercaia, la 31 Decembrie 1934.

Pentru contabilitate: Vasile Bârsan m. p., director executiv.

CONSIGLIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Hariton Pealea m. p., președinte. Dr. Alexandru Socaciu m. p. Dr. Nicolae Boeriu m. p. Dr. Eugen Bolfa m. p.
Dr. Emil Oana m. p. Mateiu Boamfă m. p. Leonte Boeriu m. p. Filimon Bălan m. p. Petru Muntean m. p.

S'a revidat de noi și găsit în consonanță cu registrele institutului.

Șercaia, la 23 Februarie 1935.

COMITETUL DE CENSORI:

Ioan Dumitrescu m. p., președinte. Ieronim Maier m. p. Spiridon Boeriu m. p. Gheorghe Renghia m. p.
Ioan Mănculea m. p. Gheorghe Muntean m. p.

„CORDIANA“

Institut de credit și economii, soc. pe acții în Fofeldea.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „CORDIANA“, societate pe acții, se învătă, conform §§-ilor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XXXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Fofeldea (localul institutului) Duminică, la 7 Aprilie 1935, după amiază la 1 oră.

O B I E C T E L E :

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul anual al Direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1934 și raportul Comitetului de supraveghiere;
3. Alegerea Comitetului de supraveghere cu mandat pe 3 ani;
4. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari în sensul §§-ilor 22, 23 și 24 din statutele societății, voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiași, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Vineri, 5 Aprilie 1935, la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la institutul de credit și economii „Albina“ în Sibiu, sau la „Cassa de Păstrare“, în Săliște.

F o f e l d e a, la 10 Martie 1935.

DIRECȚIUNEA.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1934.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	105.611	—	Capital social	500.000	—
Bon la bănci	4.000	—	Fond general de rezervă	660.000	—
Titluri rom. cotate la bursă	16.000	—	Fond special de rezervă	40.000	—
„ „ necotate la bursă	85.453	—	Fond. cultural D. R. Cordescu	55.917	—
Portofoliu de scont, fără garanții	16.950	—	Fond de pensuni	117.550	—
Debitori din țară fără garanții	167.976	—	Depuneri pe termen (nereduse)	3.489.637	—
Debitori agricoli, cari beneficiază de legea din 7 Aprilie 1934	2.509.728	—	Diverși creditori	269.722	—
Perdere la conversiune	2.253.527	—	Dividende neridicate	53.120	—
Mobilier	1	—			
Realități	10.000	—			
Efectele fondului de pensune	16.700	—			
	5.185.946	—		5.185.946	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
<i>Cheltueli de administrație:</i>			Dobânzi și comisioane	40.101	—
a) Salarii	21.000	—			
b) Diverse	14.083	—			
Dobânzi la diverși creditori	5.018	—			
	40.101	—		40.101	—

F o f e l d e a, la 31 Decembrie 1934.

Ioan Maniu m. p., casar-contabil.

DIRECȚIUNEA:

V. Bonea m. p., președinte. N. Frâncu m. p. Gh. Bânda m. p. Petru Manuil 20 m. p.
Toma Iara m. p. I. Neag m. p. Petru Manuil 131 m. p.

Examinând conturile prezente le-am aflat exacte.

F o f e l d e a, la 10 Martie 1935.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

T. Stocheciu m. p., președ. Ioan Manuil m. p. Ioan Toader m. p. Petru Voie m. p. Petru Nastase m. p.